

OBSAH

Předmluva	11
Úvod	13
Kapitola I. – Účetnictví jako systém sledování majetku	18
1. Aktiva	19
2. Pasiva	20
3. Změny aktiv a pasiv	21
4. Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)	25
5. Účet – základní prvek účetnictví	26
6. Účetní doklad	27
7. Účetní knihy	29
8. Účtový rozvrh (účtová osnova)	31
Kapitola II. – Účtování o blocích majetku a závazků	32
II. 1. Dlouhodobý majetek	32
1. Dlouhodobý nehmotný majetek	34
2. Dlouhodobý hmotný majetek	35
3. Technické zhodnocení dlouhodobého majetku	36
4. Oceňování dlouhodobého majetku	36
5. „Daňové“ a „účetní“ pojetí dlouhodobého majetku	38
6. Odepisování dlouhodobého majetku	39
7. Evidence dlouhodobého majetku	41
8. Inventarizace dlouhodobého majetku	43
9. Účtování převodu vlastnictví k nemovitostem	45
10. Používané účty při účtování o dlouhodobém majetku, jejich význam a výmluvnost	46
11. Účtování o dlouhodobém majetku	53
1. Pořízení dlouhodobého majetku	53
2. Zařazení dlouhodobého majetku	55
3. Odpisování dlouhodobého majetku	56
4. Technické zhodnocení dlouhodobého majetku	56
5. Účtování opravných položek k dlouhodobému majetku	56

6. Účtování o pronajatém majetku – u nájemce	58
7. Vyřazení dlouhodobého majetku	59
8. Směna dlouhodobého majetku	62
II.2. Dlouhodobý finanční majetek	64
1. Oceňování dlouhodobého finančního majetku	66
2. Odepisování dlouhodobého finančního majetku	67
3. Inventarizace dlouhodobého finančního majetku	67
4. Používané účty při účtování o dlouhodobém finančním majetku, jejich význam a výmluvnost	68
5. Účtování o dlouhodobém finančním majetku	74
1. Pořízení dlouhodobého finančního majetku	74
2. Účtování ocenění reálnou hodnotou k datu účetní závěrky	75
3. Účtování opravných položek k dlouhodobému finančnímu majetku	75
4. Účtování ocenění ekvivalencí k datu účetní závěrky	77
5. Účtování o pronajatém majetku – u pronajímatele	78
6. Vyřazení dlouhodobého finančního majetku	79
II.3. Zásoby	82
1. Skladová evidence	84
2. Oceňování zásob	84
3. Inventarizace zásob	89
4. Normy přirozených úbytků zásob, ztráty ve výrobě a ze zmetků a škody	90
5. Nedokončená výroba	92
6. Používané účty při účtování o zásobách, jejich význam a výmluvnost	92
7. Účtování o zásobách	99
1. Účtování zásob způsobem A – nakupované zásoby	99
2. Účtování zásob způsobem B – nakupované zásoby	100
3. Účtování zásob způsobem A – zásoby vlastní výroby	102
4. Účtování zásob způsobem B – zásoby vlastní výroby	105
5. Převod výrobků do vlastní prodejny	106
6. Účtování na účtu Pořízení zásob k datu účetní závěrky	107
7. Účtování opravných položek k zásobám	108
II.4. Peněžní prostředky a ceniny	109
1. Pokladna	109
2. Ceniny	110
3. Bankovní účty	110
4. Oceňování peněžních prostředků a cenin	111
5. Přepočítání peněžních prostředků v cizích měnách na Kč	111

6. Používané účty při účtování o peněžních prostředcích a ceninách, jejich význam a výmluvnost	112
7. Účtování o peněžních prostředcích a ceninách	115
1. Příjem peněz do pokladny	115
2. Výdej peněz z pokladny	116
3. Připsání peněz na bankovním účtu	116
4. Odepsání peněz z bankovního účtu	117
5. Převod peněz mezi bankovními účty a pokladnami	118
6. Nákup a spotřeba cenin	118
II. 5. Krátkodobý finanční majetek	120
1. Oceňování krátkodobého finančního majetku	121
2. Majetkové cenné papíry	122
3. Dlužné cenné papíry	122
4. Opční listy	124
5. Inventarizace krátkodobého finančního majetku	124
6. Používané účty při účtování o krátkodobém finančním majetku, jejich význam a výmluvnost	125
7. Účtování krátkodobého finančního majetku	129
1. Nákup a prodej akcií	129
2. Nákup a prodej dluhopisu	129
3. Výplata kupónu	130
4. Nákup a prodej diskontovaného cenného papíru – účtování primárním oceněním	131
5. Nákup a prodej diskontovaného cenného papíru – účtování sekundárním oceněním	132
6. Účtování ocenění dluhopisu reálnou hodnotou k datu účetní závěrky	132
7. Účtování a splatnost dlužného cenného papíru drženého do splatnosti	133
II. 6. Úvěry, půjčky, směnky	135
1. Půjčky	135
2. Úvěry	136
3. Směnky	136
4. Eskont směnky	138
5. Inventarizace směnek	138
6. Používané účty při účtování o úvěrech, půjčkách a směnkách, jejich význam a výmluvnost	138
7. Účtování o úvěrech, půjčkách a směnkách	142
1. Poskytnutí půjčky	142

2. Přijetí půjčky	142
3. Přijetí úvěru a jeho splácení	143
4. Nákup a prodej směnky za účelem obchodování	143
5. Úhrada pohledávky směnkou – v nominální hodnotě	143
6. Úhrada pohledávky směnkou – se započítaným úrokem	144
7. Eskont směnky – směnka proplacena výstavcem	144
8. Eskont směnky – při nesplacení směnky výstavcem	145
9. Vystavení směnky	145
II. 7. Pohledávky a závazky	146
1. Fakturace	147
2. Další způsoby zdokladování pohledávek a závazků	150
3. Účetní sledování pohledávek a závazků	152
4. Zánik pohledávek a závazků účetní jednotky	152
5. Penalizační faktury	152
6. Zápočty	153
7. Postoupení pohledávky nebo závazku	154
8. Opravné položky k pohledávkám	154
9. Odpis pohledávek	158
10. Odpis závazků	160
11. Oceňování pohledávek a závazků	161
12. Přepočet pohledávek a závazků v cizích měnách na Kč	161
13. Používané účty při účtování o pohledávkách a závazcích, jejich význam a výmluvnost	161
14. Účtování o pohledávkách a závazcích	165
1. Vystavení a úhrada vydané faktury	165
2. Vystavení zálohové faktury a její zúčtování	166
3. Úhrada zálohy dodavateli, přijetí dodavatelské faktury a její úhrada	166
4. Vystavení vrubopisu a dobropisu	167
5. Vystavení penalizační faktury a sledování její úhrady	167
6. Úhrada penalizační faktury přijaté do 1.1.2000	168
7. Opravné položky k pohledávkám a odpis pohledávky	169
8. Zápočet pohledávek a závazků	170
9. Prodej pohledávky	170
10. Nákup pohledávky	171
II. 8. Účtování o cizí měně	172
1. Vznik kurzových rozdílů	173
2. Sledování majetku a závazků v cizích měnách	174

3. Používané účty při účtování o kurzových rozdílech, jejich význam a výmluvnost	174
4. Účtování o kurzových rozdílech	175
1. Účtování pohledávky denním kurzem	175
2. Účtování pohledávky pevným kurzem	175
3. Účtování pohledávky pevným kurzem na devizovém účtu	176
4. Účtování závazku pevným kurzem	176
5. Účtování závazku – platba z devizového účtu	177
6. Převod peněz mezi bankovními účty vedenými v jiných měnách	177
7. Valutová pokladna, bankovní účet deviz – uzavírání účetních knih	178
8. Pohledávky a závazky – uzavírání účetních knih	178
II. 9. Mzdy, vztahy se zaměstnanci	179
1. Účtování mezd	179
2. Zúčtování dávek nemocenského pojištění	181
3. Roční zúčtování záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti	181
4. Připojištění zaměstnanců nebo platby ve prospěch zaměstnanců	181
5. Pohledávky za zaměstnanci	182
6. Závazky vůči zaměstnancům	182
7. Společník jako zaměstnanec	183
8. Používané účty při účtování o vztazích se zaměstnanci, jejich význam a výmluvnost	183
9. Účtování mezd a vztahů se zaměstnanci	187
1. Účtování mezd	187
2. Roční zúčtování zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti	188
3. Výplata nemocenských dávek u velké organizace	188
4. Srážka ze mzdy zaměstnance za manko	189
5. Výplata záloh zaměstnancům a jejich zúčtování	189
6. Výplata cestovního příkazu pokladnou	190
II.10. Vztahy se státem a institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	191
1. Daně	191
2. Dotace	199
3. Poplatky	200
4. Clo	201
5. Pojistné na sociální zabezpečení	201
6. Zdravotní pojištění	202
7. Odložená daň	202

8. Používané účty při účtování o vztazích se státem a institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, jejich význam a výmluvnost	204
9. Účtování vztahů se státem a institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	209
1. Účtování srážkové daně	209
2. Účtování daně z příjmů	210
3. Účtování daně z nemovitostí, dědické, darovací a z převodu nemovitostí a poplatků	210
4. Účtování silniční daně	211
5. Účtování daně z přidané hodnoty	211
6. Účtování dotací	212
7. Účtování cla a DPH při dovozu	212
8. Účtování zdravotního pojištění	213
9. Účtování odložené daně	213
II. 11. Vlastní kapitál	215
1. Základní kapitál	216
2. Emisní ážio	218
3. Ostatní kapitálové fondy	218
4. Fondy ze zisku	219
5. Výsledek hospodaření	222
6. Používané účty při účtování o vlastním kapitálu, jejich význam a výmluvnost	223
7. Účtování o vlastním kapitálu	229
1. Založení a vznik účetní jednotky	229
2. Zvýšení základního kapitálu	230
3. Snížení základního kapitálu akciové společnosti stažením vlastních akcií	231
4. Snížení základního kapitálu odchodem společníka	231
5. Vznik a účtování emisního ážia	232
6. Přijetí daru	232
7. Přijetí kapitálové dotace	233
8. Přijetí členského podílu na bytovou výstavbu a státního příspěvku u družstev	233
9. Tvorba zákonného rezervního fondu a nedělitelného fondu při založení	233
10. Rozdělení zisku	234
11. Úhrada ztráty	234
12. Čerpání FKSP	235

II. 12. Dodržování časového principu	236
1. Účty časového rozlišení nákladů a výnosů	237
2. Náklady příštích období	239
3. Komplexní náklady příštích období	240
4. Výdaje příštích období	240
5. Výnosy příštích období	241
6. Příjmy příštích období	242
7. Dohadné účty	242
8. Dohadné účty aktivní	244
9. Dohadné účty pasivní	245
10. Finanční pronájem (leasing) u nájemce	245
11. Používané účty při účtování nákladů a výnosů mezi účetními obdobími, jejich význam a výmluvnost	247
12. Účtování o nákladech a výnosech mezi časovými obdobími	253
1. Náklady příštích období – nájemné placené dopředu	253
2. Komplexní náklady příštích období	254
3. Výdaje příštích období – nájemné placené pozadu	254
4. Výnosy příštích období – nájemné přijaté předem	255
5. Příjmy příštích období – výnosový úrok	255
6. Dohadné účty aktivní – nepotvrzená náhrada pojišťovnou	256
7. Dohadné účty pasivní – nevyfakturované dodávky zásob	257
8. Dohadné účty pasivní – odhad spotřeby elektrické energie	257
9. Finanční leasing – nepravidelná splátka	258
10. Finanční leasing – postoupení leasingu	258
11. Finanční leasing – odcizení předmětu leasingu	259
II. 13. Rezervy	260
1. Rezervy zákonné	261
2. Rezervy účetní	263
3. Inventarizace rezerv	264
4. Používané účty při účtování rezerv, jejich význam a výmluvnost	264
5. Účtování o rezervách	265
1. Rezerva na opravy	265
2. Rezerva na pěstební činnost	265
3. Ostatní rezervy	266

Kapitola III – Sledování výsledku hospodaření v průběhu účetního období	267
1. Charakteristika Výkazu zisku a ztráty	267
2. Náklady a výnosy	268
3. Druhy výsledku hospodaření a jeho zjišťování	270
4. Nástroje používané pro dosažení věrného a poctivého obrazu výsledku hospodaření	271
5. Výsledek hospodaření a daně (účetní aspekty)	273
 Kapitola IV. – Účetní závěrka	 297
1. Podmínky pro provedení účetní závěrky	297
2. Závěrkové práce	301
3. Uzavření účetních knih	304
1. Postup uzavření účetních knih	305
2. Postup otevření účetních knih	306
4. Účetní závěrka	307
1. Obsah účetní závěrky	309
2. Archivace	312
3. Audit a výroční zpráva	313
4. Konsolidace	314
5. Používané účty při otevírání a uzavírání účetních knih, jejich význam a výmluvnost	315
 Kapitola V. – Podrozvahové a vnitropodnikové účetnictví	 317
1. Podrozvahové účetnictví	317
2. Vnitropodnikové a vnitroorganizační účetnictví	320
 Kapitola VI. – Účtové osnovy	 322
1. Příklad účtového rozvrhu pro podnikatele	322
2. Účtová osnova pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace	350
3. Účtová osnova pro nevýdělečné organizace	361